

QUICK SCAN FLORA EN FAUNA

Rijksweg 78, Voorthuizen

14 september 2010
projectnummer 020-10

Van Bommel FAUNAWERK

Ecologisch advies, veldwerk, projectuitvoering

Van Bommel FAUNAWERK

Dreijenlaan 2
6703 HA Wageningen

Mobiel: +31 (0) 6 - 2741 6188

www.vanbommel-faunawerk.nl

Email: info@vanbommel-faunawerk.nl

Documentatiepagina

Opdrachtgever:	De heer D.D.D. de Vries
Titel:	Quick Scan Flora en Fauna
Subtitel:	Rijksweg 78, Voorthuizen
Datum:	14 september 2010
Aantal pagina's incl. bijlagen	23
Status rapport:	goedgekeurd
Uitvoering:	Van Bommel FAUNAWERK Frans van Bommel M.Sc.
Projectnummer:	020-10
Trefwoorden:	Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet, EHS, natuuronderzoek, oriënterend onderzoek, effectbeschrijving

Van Bommel FAUNAWERK is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Van Bommel FAUNAWERK; opdrachtgever vrijwaart Van Bommel FAUNAWERK voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Deze inventarisatie is zorgvuldig uitgevoerd. De opdrachtgever dient zich er van bewust te zijn dat tussen het tijdstip van inventarisatie en uitvoering van werkzaamheden, beschermde soorten zich op het perceel kunnen vestigen. Van Bommel FAUNAWERK kan dan ook geen aansprakelijkheid aanvaarden voor kosten en/of vertragingen, voortvloeiend uit het voorkomen van beschermde soorten.

© Van Bommel FAUNAWERK

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven genoemd en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm, of op andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven genoemd en Van Bommel FAUNAWERK, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	4
1.1.	Aanleiding voor het onderzoek	4
1.2.	Juridisch kader	4
2.	GEBIEDSBESCHRIJVING	8
2.1.	Ligging plangebied	8
2.2.	Beschrijving plangebied.....	8
2.3.	Beoogde ingrepen	9
3.	ONDERZOEKSMETHODE	11
3.1.	Beschikbare gegevens flora en fauna	11
3.2.	Veldbezoek	11
3.3.	Relatie met Natura 2000 gebieden en EHS	11
4.	RESULTATEN EN EFFECTENANALYSE	12
4.1.	Aanwezigheid beschermde soorten en mogelijke effecten	12
4.2.	Relatie met omgeving en mogelijke effecten op natuurgebieden	15
4.2.1.	Natuurbeschermingswet 1998	15
4.2.2.	Ecologische hoofdstructuur en natuurdoeltypen	15
5.	CONCLUSIES & AANBEVELINGEN	16
5.1.	Conclusies	16
5.2.	Aanbevelingen	16
6.	LITERATUUR	17

BIJLAGEN

- BIJLAGE 1. TOETSINGSSCHEMA FLORA- EN FAUNAWET
- BIJLAGE 2. TOETSINGSSCHEMA NATUURBESCHERMINGSWET 1998
- BIJLAGE 3. TOETSINGSSCHEMA ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR
- BIJLAGE 4. RAPPORTAGE KILOMETERHOK (NATUURLOKET)
- BIJLAGE 5. KAART LIGGING PLANLOCATIE IN RELATIE TOT NATURA 2000
- BIJLAGE 6. KAART LIGGING PLANLOCATIE IN RELATIE TOT EHS

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding voor het onderzoek

Het voornemen bestaat om een tweede bouwkaal aan de Rijksweg 78 te realiseren. Hierbij wordt beoogd het merendeel van de schuren af te breken en daarvoor in de plaats een nieuw woongebouw te plaatsen. Daarbij is men voornemens de bestaande boerderij en een kleine kapschuur te handhaven. Voor de plaatsing van de tweede woning is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk.

Voorafgaand aan bestemmingsplanherziening en/of ruimtelijke ingreep dient er onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezige natuurwaarden. Tevens dient getoetst te worden of de beoogde ingreep negatieve effecten te weeg kan brengen op beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000 of de EHS.

De heer de Vries heeft Van Bommel FAUNAWERK opdracht gegeven een quick scan uit te voeren naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna, de relatie met omliggende beschermde natuurgebieden en de eventuele effecten van de beoogde functiewisseling. De bevindingen zijn in het voorliggende rapport weergegeven.

1.2. Juridisch kader

Voor ruimtelijke ingrepen of plannen die leiden tot wijzigingen in bestemmingsplannen heeft men te maken met de natuurwetgeving. Soorten en hun directe leefomgeving worden beschermd door de Flora- en faunawet. De Natuurbeschermingswet en het beschermingskader van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dragen zorg voor de gebiedsbescherming.

Soortenbescherming

De bescherming van de in het wild voorkomende inheemse planten en dieren en hun directe leefgebied is sinds 1 april 2002 vastgelegd in de Flora- en faunawet.

Op grond van de artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet is bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld mogen worden. Daarnaast is het niet toegestaan om hun directe leefomgeving, waaronder nesten en holen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren.

Artikelen 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet.

Art. 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Art. 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Art. 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Art. 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
Art. 12	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren (zorgplicht, artikel 2, lid 1). De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, ongeacht beschermingsstatus, ontheffing of vrijstelling.

Zorgplicht Artikel 2 van de Flora- en faunawet

Art. 2, lid 1 Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede hun directe leefomgeving.

Art. 2, lid 2 De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Om te beoordelen of een plan in strijd is met de Flora- en faunawet dient onderzocht te worden of beschermde soorten in het plangebied voorkomen en of de voorgenomen ingreep mogelijk schadelijke effecten heeft op de beschermde soorten (bijlage 1 toetsingsschema Flora- en faunawet). In een aantal bij de Flora- en faunawet behorende regelingen en besluiten is vastgelegd, wanneer een vrijstelling geldt, een gedragscode van kracht is en of een ontheffingsaanvraag bij Dienst Regelingen (Ministerie LNV) benodigd is.

Toetsing ontheffingsaanvragen door Dienst Regelingen

Als gevolg van twee uitspraken van de Raad van State in 2009, is de beoordeling van ontheffingsaanvragen voor Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten aangepast. Dienst Regelingen heeft op 26 augustus 2009 hiertoe een nieuw toetsingsschema (bijlage 1) ingevoerd. Wanneer er op de planlocatie beschermde soorten aanwezig zijn, dan heeft de initiatiefnemer twee mogelijkheden, namelijk:

1. Voorkom overtreding van de Flora- en faunawet. Laat uw voorgenomen mitigerende maatregelen beoordelen door Dienst Regelingen. Als deze voldoende zijn krijgt u een beschikking met daarin de goedkeuring van uw maatregelen. De goedkeuring krijgt u in de vorm van een afwijzing van uw ontheffingsaanvraag. U heeft namelijk geen ontheffing nodig doordat u met uw maatregelen overtreding van de Flora- en faunawet voorkomt.
2. Zijn mitigerende maatregelen niet mogelijk? Dan volgt een volledige beoordeling voor ontheffing.

De volgende vier categorieën beschermingsniveaus (AMvB 22 februari 2005) worden onderscheiden.

Algemeen voorkomende soorten (tabel 1 soorten)

Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden.

Minder algemeen voorkomende soorten (tabel 2 soorten)

Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' ('lichte toets').

Strikt beschermde soorten (tabel 3 soorten)

Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet, die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van het Vrijstellingsbesluit beschermde planten en dieren worden genoemd, dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet bij de ingreep sprake zijn van een bij de wet genoemd belang. 'Ruimtelijke ontwikkeling' wordt niet langer als ontheffingsgrond beschouwd voor bijlage IV Habitatrichtlijnsoorten.

Vogels

Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Alle van nature in Nederland voorkomende vogelsoorten zijn beschermd middels de Vogelrichtlijn. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals hierboven bij Tabel 3 soorten beschreven, plaats te vinden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in veel gevallen voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Bij bescherming van vogelnesten wordt onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en soorten die alleen gedurende het broedseizoen beschermd zijn. 'Ruimtelijke ontwikkeling' of 'dwingende redenen van groot openbaar belang' worden niet langer als ontheffingsgrond beschouwd voor Vogelrichtlijnsoorten.

Gebiedsbescherming

Natuurbeschermingswet

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor het voortbestaan van plant- of diersoorten kunnen beschermd zijn op basis van nationale of Europese wetgeving. In de Natuurbeschermingswet 1998 (gewijzigd oktober 2005) zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn verwerkt.

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000 gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden);
- Beschermde Natuurmonumenten;
- Wetlands.

Voor activiteiten of projecten die een schadelijke invloed hebben op beschermde natuurgebieden geldt een vergunningplicht. Aan de hand van het toetsingsschema bijlage 2 kan bepaald worden of een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet benodigd is.

Ecologische Hoofdstructuur

Daarnaast kunnen gebieden ook onderdeel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Het hoofddoel van het ruimtelijk beleid voor de EHS is het bijdragen aan een samenhangend netwerk van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen door bescherming,

instandhouding en ontwikkeling van de aanwezige bijzondere ruimtelijke waarden en kenmerken. Door vergroting van natuurgebieden, ontwikkeling van nieuwe natuur en de aanleg van ecologische verbindingzones wordt dit netwerk gerealiseerd. De realisering van de EHS is een gezamenlijk streven van Rijk en provincies, dit beleid is in 1990 ingezet en dient gerealiseerd te zijn in 2018.

Voor de begrensde EHS geldt de verplichting tot instandhouding van de wezenlijke kenmerken en waarden en een 'nee, tenzij'-regime (toetsingsschema bijlage 3). Het ruimtelijke beleid, vastgelegd in de provinciale Streekplannen, is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Tevens moet rekening gehouden worden met de medebelangen die in het gebied aanwezig zijn. Nieuwe plannen, projecten of handelingen zijn niet toegestaan als deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang.

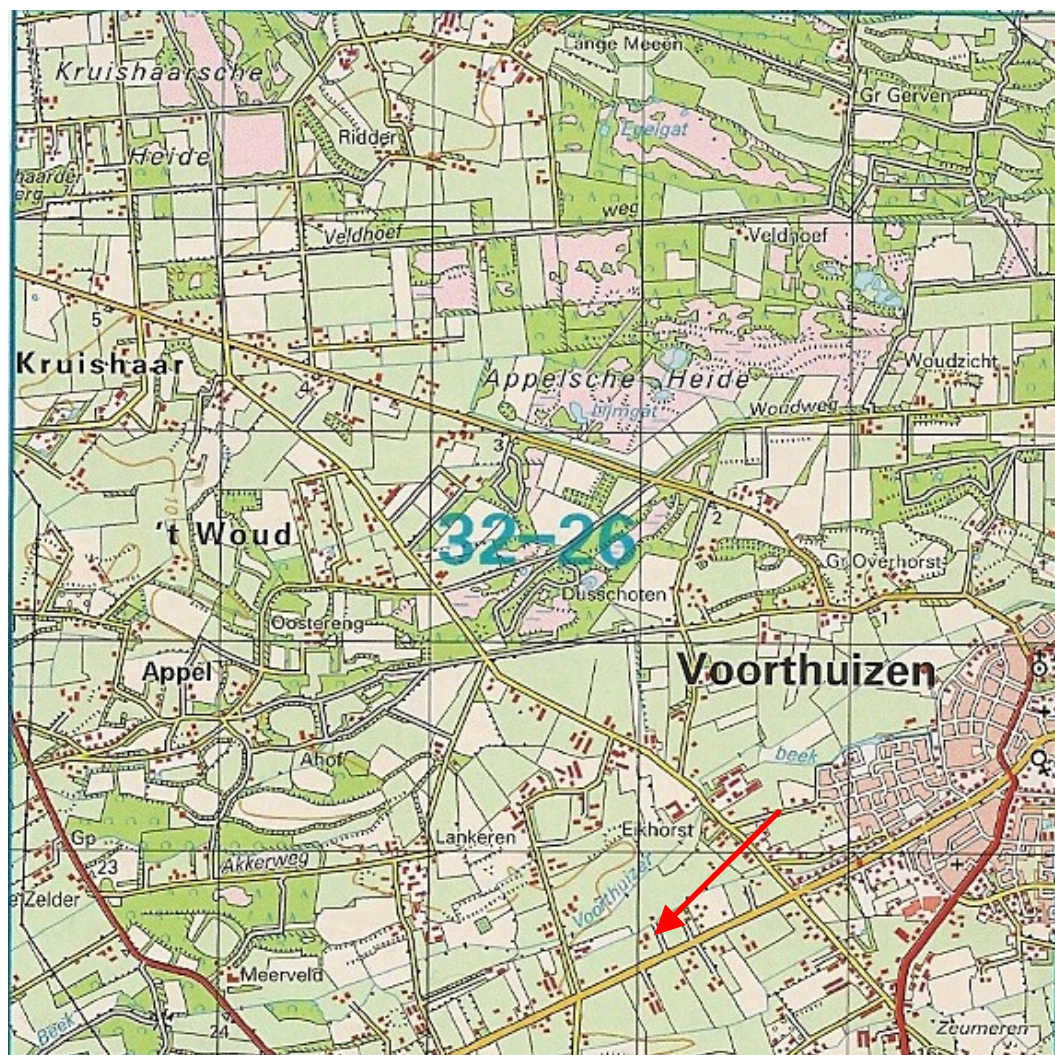
Rode Lijsten

Het besluit Rode Lijsten flora en fauna (5 november 2004) geeft een overzicht van soorten die sterk achteruitgegaan zijn in aantallen of in verspreiding. Hoewel de Rode Lijsten in strikte zin geen juridische status hebben, wordt de mate van zeldzaamheid wel meegenomen in de beoordelingsprocedure van de Dienst Regelingen. Hierbij wordt beoordeeld of de voorgenomen ruimtelijke ingreep een negatieve invloed teweeg brengt op de 'gunstige staat van instandhouding' van een soort.

2. GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1. Ligging plangebied

De planlocatie aan de Rijksweg 78, ligt in het westen van de kern van Voorthuizen. Het perceel van ruim één hectare is gelegen tussen de Rijksweg en de Voorthuizerbeek, ook wel bekend als de Ganzenbeek. Het perceel is gelegen in de kilometerhok 168-465, of te wel 32-26-54 volgens de indeling van de inventarisatieatlas (figuur 1).

Figuur 1. Topografische kaart (atlasblok 32-26) met de onderzochte locatie aan de Rijksweg

2.2. Beschrijving plangebied

De planlocatie omvat een bouwblok en agrarische grond. Het bouwblok bestaat uit het woonhuis, schuren en erf. De schuren zijn gedeeltelijk in zeer slechte staat. De agrarische grond bestaat uit weiland en is ten dele omzoomd met knotwilgen, berken en zwarte els. Het agrarische bedrijf heeft de veehouderij zo'n 8 jaar terug gestopt, sindsdien is het merendeel van de schuren leegstaand. Een schuur wordt voor opslag gebruikt.

De planlocatie ligt in het agrarisch gebied en wordt omgeven door boerderijen en vrij gelegen woonhuizen (figuur 2). De omgeving bestaat uit grasland en ten dele akkerland, afgewisseld met landschapselementen zoals knotbomen, houtsingels e.d.

Binnen een straal van drie kilometer rond de planlocatie zijn geen Natura 2000 gebieden gelegen (bijlage 5). De provinciale EHS ligt op zo'n 1,3 kilometer afstand, ten noordwesten van de planlocatie (bijlage 6).

Figuur 2. Ligging planlocatie

De foto's op de pagina hierna, genomen tijdens het veldbezoek op 28 augustus j.l., geven een impressie van het plangebied. Hieronder volgt een toelichting per foto.

Foto 1. Ingang planlocatie vanaf de Rijksweg

Foto 2. Te handhaven boerderij met kapschuur

Foto 3. Oude stallen

Foto 4. Grasland langs Voorthuizerbeek

Foto 5. Blik over planlocatie, naar het zuidoosten, richting de Rijksweg

Foto 6. Oude stal, ten dele ingestort

2.3. Beoogde ingrepen

Er wordt een bestemmingsplanwijziging voor het perceel voorgenomen, waarbij een tweede woonbestemming op het terrein gevestigd zal worden. Hierbij wordt beoogd, de op het terrein aanwezige schuren, te slopen. De bestaande boerderij en naastgelegen kapschuur zullen worden gehandhaafd.

De op het perceel aanwezige beplanting zal grotendeels gehandhaafd blijven. Enkele bomen naast de schuren zullen mogelijk verwijderd worden. De nieuwe woonbestemming zal landschappelijk ingepast worden.

Foto 1.

Foto 2.

Foto 3.

Foto 4.

Foto 5.

Foto 6.

3. ONDERZOEKSMETHODE

Bij het opstellen van deze quick scan flora en fauna is gebruik gemaakt van bestaande gegevens en literatuur. Naast het voorkomen van beschermde soorten, zijn de mogelijke ecologische relaties met beschermde natuurgebieden onderzocht. In aanvulling hierop heeft een oriënterend veldbezoek plaatsgevonden, waarbij geverifieerd is of er mogelijk beschermde soorten aanwezig zijn. Vervolgens is een inschatting gemaakt van de eventuele effecten op beschermde planten en dieren en hun leefgebieden.

3.1. Beschikbare gegevens flora en fauna

Voor het literatuuronderzoek zijn verschillende bronnen geraadpleegd, zoals het natuurloket, verspreidingsatlassen en gegevens uit regionale of nationale databanken.

Via het natuurloket (www.natuurloket.nl) kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens bij de verschillende Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Daarbij geeft het Natuurloket informatie over de verspreiding van soortgroepen per kilometerhok en of er wettelijk beschermde soorten en/of Rode Lijst soorten voorkomen.

Verder is gebruik gemaakt van bestaande atlasgegevens, zoals de Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992), Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens *et al.* 1997), de broedvogelatlas (SOVON 2002) en de verspreidingsgegevens verzameld door RAVON (2008) over het voorkomen van amfibieën en reptielen.

3.2. Veldbezoek

Om een betrouwbare inschatting te kunnen maken of er mogelijk beschermde soorten in het gebied aanwezig zijn wordt een oriënterend veldbezoek uitgevoerd. Daarnaast wordt de ecologische samenhang met de omgeving onderzocht en een indruk verkregen van de gebiedskenmerken zoals grondgebruik en ecotopen. Het veldbezoek heeft tevens tot doel na te gaan of aanvullend veldonderzoek noodzakelijk is in de daarvoor geldende inventarisatieperioden.

Tijdens het veldbezoek zijn de waarnemingen van dier- en plantensoorten genoteerd. Hierbij zijn niet alleen zichtwaarnemingen verzameld, zo wordt ook gelet op sporen (prenten, keutels, haren, braakballen e.d.), die op de aanwezigheid van soorten kunnen duiden.

3.3. Relatie met Natura 2000 gebieden en EHS

Om te bepalen of er mogelijk sprake is van negatieve effecten op beschermde natuurgebieden, is beoordeeld of het plangebied onderdeel uitmaakt van een natuurgebied of een relatie heeft met omliggende natuurgebieden. Het primaire onderzoeksgebied is het plangebied waar de bestemming gewijzigd wordt. Hierbij is gekeken naar de begrenzingen van natuurgebieden beschermd onder de Natuurbeschermingswet en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

4. RESULTATEN EN EFFECTENANALYSE

Hieronder worden de resultaten beschreven van het literatuuronderzoek en het oriënterende veldbezoek dat op 28 augustus j.l. heeft plaatsgevonden. Daaruit voortvloeiend worden de verwachte effecten van de bestemmingsplanwijziging op de aanwezige natuurwaarden ingeschat. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen beschermde soorten en natuurgebieden.

4.1. Aanwezigheid beschermde soorten en mogelijke effecten

Een indicatie van de aanwezigheid van beschermde soorten en de beschikbaarheid van gegevens bij de PGO's per kilometerhok is verkregen via het Natuurloket. In het kilometerhok 168-465, waarin de planlocatie gelegen is, zijn vaatplanten goed onderzocht. De andere soortgroepen zijn niet of slecht onderzocht (bijlage 4). Besloten is de aanvullende gegevens van het Natuurloket niet op te vragen, omdat de planlocatie bestaat uit weiland en tuin en slechts een klein deel uitmaakt van het betreffende kilometerhok, de voorhanden zijnde gegevens summier zijn en de gegevens te weinig locatiespecifiek om er conclusies aan te kunnen verbinden.

Op basis van de beschikbare literatuur is gekeken of er beschermde soorten in de omgeving van het plangebied aanwezig zijn en of de habitateisen overeenkomen met de biotoop van het plangebied. Vervolgens is, mede op basis van de waarnemingen tijdens het veldbezoek, de kans ingeschat of deze of andere soorten daadwerkelijk in het plangebied aanwezig zijn.

De resultaten en de eventuele effecten worden hieronder per onderzochte soortgroep behandeld. Per soort is aangegeven of het beschermde soorten betreft, tot welke tabel van de Flora- en faunawet ze behoren en of de soort vermeld wordt op de Rode Lijst.

Broedvogels

Tijdens een eerder bezoek van de gemeentelijk ecooloog, de heer Hamoen, werd een enkele uilenbraakbal gevonden. Gezien de omgeving zou dit een steenuil of kerkuil moeten betreffen. Daarop zijn de schuren nauwgezet onderzocht op aanwijzingen van deze soorten, zoals braakballen. Er werden geen aanwijzingen gevonden die erop wijzen dat er een vaste verblijfplaats van een steenuil of kerkuil aanwezig is. Het omringende en redelijk kleinschalige landschap met landschapelementen biedt wel de juiste leefomstandigheden voor deze uilensoorten. Het is aannemelijk dat het plangebied wel onderdeel uitmaakt van hun foerageergebied.

Tijdens het veldbezoek is tevens gelet op de aanwezigheid van huismussen, deze zijn niet aangetroffen. Vermoedelijk is het terrein ongeschikt geworden met de beëindiging van de veehouderij. Er zijn geen nesten of vaste verblijfplaatsen aangetroffen van vogelsoorten die jaarrond onder de Flora- en faunawet beschermd zijn.

Wel kunnen in het plangebied broedvogels van tuinen en agrarisch cultuurlandschap aangetroffen worden. Naar verwachting zijn dit algemeen in Nederland voorkomende broedvogels. Na de ruimtelijke ingreep met inbegrip van de beoogde landschappelijke inpassing zal het terrein tenminste zo geschikt zijn voor broedvogels.

Alle inheemse broedvogels zijn als zodanig beschermd volgens het strengste beschermingsniveau (Flora- en faunawet, vogelsoorten). In de Flora- en Faunawet wordt geen datum genoemd voor het broedseizoen. Op het moment dat inheemse vogels broeden, mogen er geen werkzaamheden of activiteiten plaatsvinden die het broedproces verstoren, dus ongeacht de periode van het jaar. Ontheffing van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet op basis van artikel 75 is, vanwege

de stringente eisen gesteld onder de Europese Vogelrichtlijn, niet mogelijk gedurende het broedseizoen.

Er dient rekening gehouden te worden met het mogelijk voorkomen van broedvogels. Om verstoring van broedvogels zoveel mogelijk uit te sluiten dient, indien houtige beplanting verwijderd wordt, dit buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden. Het broedseizoen loopt grofweg van half maart tot half juli.

Zoogdieren

Op basis van literatuurgegevens (Broekhuizen *et al.* 1992, Limpens *et al.* 1997) en de indruk die tijdens het veldbezoek is verkregen, is ingeschat welke soorten mogelijk in het plangebied en de nabije omgeving kunnen voorkomen.

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn aanwijzingen op het voorkomen van veldmuis en mol gevonden. Op de planlocatie komen waarschijnlijk nog een aantal soorten voor, of mogelijk maakt de planlocatie onderdeel uit van hun foerageergebied (tabel 1).

Vleermuizen

Op basis van verspreidingsgegevens uit de landelijke vleermuizenatlas (Limpens *et al.* 1997) en het habitat is een inschatting gemaakt welke soorten vleermuizen mogelijk aanwezig kunnen zijn. Uit de verspreidingsgegevens van de vleermuizenatlas komen vijf soorten binnen het atlasblok voor. Hiervan zullen de franjestaart en de ruige dwergvleermuis niet voorkomen, omdat deze open gebieden mijden. Soorten die waarschijnlijk voorkomen in de omgeving van het plangebied zijn gewone dwergvleermuis, laatvlieger en mogelijk rosse vleermuis (figuur 1). Geschikte verblijfplaatsen voor de soorten ontbreken in de schuren.

De laatvlieger en de gewone dwergvleermuis komen vrijwel in geheel Nederland voor. De gewone dwergvleermuis prefereert besloten en halfopen landschappen als jachtgebied, terwijl de laatvlieger voornamelijk foerageert in open en halfopen landschap. Beide soorten zijn algemeen voorkomend. Rosse vleermuizen maken, in tegenstelling tot de meeste andere soorten, niet of nauwelijks gebruik van vliegroutes en hebben daardoor minder binding met het landschap. Rosse vleermuizen foerageren met name boven water, moerassen en weilanden.

Tabel 1: Overzicht van geïnventariseerde en verwachte zoogdieren in het plangebied en omgeving.

Nederlandse naam	FF wet (tabel 1,2,3) *	Rode Lijst	Opmerkingen
<i>Grondgebonden zoogdieren</i>			
egel	tabel 1	-	mogelijk aanwezig
huisspitsmuis	tabel 1	-	mogelijk aanwezig
mol	tabel 1	-	aanwezig
vos	tabel 1	-	mogelijk foerageergebied
hermelijn	tabel 1	-	mogelijk aanwezig
wezel	tabel 1	-	mogelijk aanwezig
bunzing	tabel 1	-	mogelijk foerageergebied
ree	tabel 1	-	mogelijk foerageergebied
veldmuis	tabel 1	-	aanwezig
huismuis	-	-	mogelijk aanwezig
bruine rat	-	-	mogelijk aanwezig
haas	tabel 1	-	mogelijk aanwezig

<i>Vleermuizen</i>			
gewone dwergvleermuis	tabel 3	-	mogelijk foerageergebied
rosse vleermuis	tabel 3	-	mogelijk foerageergebied
laatvlieger	tabel 3	-	mogelijk foerageergebied

* Voor de tabel 1 soorten geldt een vrijstelling ex artikel 75 van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

De huismuis en bruine rat vallen niet onder het beschermingsregime van de Flora- en faunawet. De andere soorten die mogelijk een vaste verblijfplaats hebben op het perceel of daar sporadisch voorkomen behoren tot soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet, waarvoor een vrijstelling ex artikel 75 van de Flora- en faunawet geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor de strikt beschermde soorten (Ffwet, tabel 3 soorten), in dit geval vleermuizen, geldt dat de bij de ontwikkeling af te breken schuren niet als rustgebied of vaste verblijfplaats wordt gebruikt. Dit vanwege het ontbreken van ruimtes die als verblijfplaats voor kraamkolonies, paarverblijf of winterverblijf zouden kunnen dienen. De enige mogelijk verblijfplaats op de planlocatie wordt gevormd door de oude boerderij. Gezien het ontbreken van spouwmuren lijkt ook deze mogelijkheid niet erg waarschijnlijk.

Daarentegen kan het plangebied wel onderdeel uitmaken van het foerageergebied van de drie genoemde vleermuissoorten. Daarnaast zou de beek, als lineair element, mogelijk als vliegroute kunnen functioneren. Gezien de grootte en aard van het plangebied is het terrein niet van belang als foerageergebied. De verwachting is dat na de ingreep, vleermuizen het perceel als foerageergebied zullen blijven gebruiken. De voorgenomen ingreep heeft geen invloed op de potentiële vliegroute.

Amfibieën

Op basis van de verspreidingsgegevens (Creemers & van Delft 2009), de habitateisen en het veldbezoek is een inschatting gemaakt over het voorkomen van amfibieën. De planlocatie, dat wil zeggen het terrein langs de omzoomde beek, biedt waarschijnlijk plaats aan soorten als gewone pad, kleine watersalamander, bruine kikker en bastaardkikker. Vanwege het ontbreken van stilstaande wateren met een goede waterkwaliteit, zoals ondiepe zonbeschenen waterpartijen zonder vis, is het voorkomen van minder algemene amfibieënsoorten uitgesloten.

Mogelijk wordt de ruimte rond de gebouwen, zoals onder stenen en opgeslagen materialen, gebruikt als winterverblijfplaats van de bovengenoemde soorten. Aangezien dit een tabel 1 soorten betreft, bestaat vrijstelling voor de gewone pad bij ruimtelijke ontwikkelingen. Er hoeft daarom geen rekening gehouden te worden met beschermde soorten uit deze soortgroep.

Vissen

De waterkwaliteit van de Voorthuizerbeek is eutroof tot hypertroof. De waterkwaliteit van veel beken en waterlopen in het agrarische gebied in de Gelderse Vallei bevat te hoge nutriëntengehaltes van fosfaat en stikstof voor de kritische soorten. Mogelijk aanwezige soorten zijn o.m. driedoornige en tiendoornige stekelbaars en bierpje.

De Voorthuizerbeek en oever blijven onaangetast bij de voorgenomen ontwikkeling, negatieve effecten op de beek zijn daarom niet aan de orde.

Flora

In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten of rode lijst soorten waargenomen. Het erf met woon- en bedrijfsbebouwing en tuin bestaat uit gazon, haag, heesters en cultivars. Voor de boerderij staan twee grote rode beuken. Langs de beek en op de perceelgrens in het noordwesten

staan knotwilgen, zwarte elzen en berken. Daarnaast zijn op een deel van de perceelsranden nieuwe inlandse eiken aangeplant.

Op het erf en in de weilanden zijn enkel grassen en kruiden van sterk verstoorde en voedselrijke milieu's aangetroffen, o.m. engels raaigras, kweek, gestreepte witbol, grote brandnetel, brede weegbree, akkerdistel, ridderzuring en scherpe boterbloem.

Overige beschermde soorten

Het terrein biedt vanwege het ontbreken van geschikte biotopen, ongunstige voorwaarden voor het voorkomen van beschermde soorten uit de soortgroepen reptielen en insecten. Er worden daarom geen beschermde soorten uit deze soortgroepen verwacht.

4.2. Relatie met omgeving en mogelijke effecten op natuurgebieden

Voorafgaand aan een ruimtelijke ontwikkeling dient getoetst te worden of er sprake is van mogelijk negatieve effecten op beschermde natuurgebieden. Zo kan het plangebied onderdeel uitmaken van een natuurgebied. Ook kan het plangebied mogelijk een relatie hebben met omliggende natuurgebieden. Hierbij is gekeken naar de begrenzingen van natuurgebieden beschermd onder de Natuurbeschermingswet 1998 en de provinciale uitwerking van de ecologische hoofdstructuur (EHS).

4.2.1. Natuurbeschermingswet 1998

Het onderzochte gebied maakt geen deel uit van een beschermd natuurmonument of een Natura 2000 gebied. Binnen een straal van drie kilometer komt geen Natura 2000 gebied voor (bijlage 5).

Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000 gebieden door de voorgenomen planologische wijziging zijn, vanwege de aard en omvang van de geplande ingreep en de afstand tot het beschermde natuurgebied, uitgesloten. Een "verstorings- en verslechteringstoets" of een "passende beoordeling" zijn daarom niet aan de orde.

4.2.2. Ecologische hoofdstructuur en natuurdoeltypen

De provinciale EHS, EHS-Natuur, ligt op zo'n 1,3 kilometer afstand, ten noordwesten van de planlocatie (bijlage 6).

Aangezien het plangebied niet binnen de begrenzing van de EHS valt, is toetsing aan het beschermingskader niet aan de orde. Een negatieve invloed van de voorgenomen ruimtelijke ingreep op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van de EHS, is gezien het bovenstaande uitgesloten.

5. CONCLUSIES & AANBEVELINGEN

5.1. Conclusies

- Er zijn geen vogels op de planlocatie aangetroffen met een jaarrond beschermde vaste verblijfplaatsen. Mogelijk biedt de omzomende haag en andere houtige beplanting plaats aan andere vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten. Om verstoring van broedvogels zoveel mogelijk uit te sluiten dient een eventuele verwijdering van houtige beplanting buiten het broedseizoen (½ maart tot ½ juli) plaats te vinden. Mocht er tijdens de uitvoer van werkzaamheden toch onverhoopt op broedende vogels gestuit worden, dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden en naar een later tijdstip opgeschort te worden.
- Bij de uitvoering van het ruimtelijke plan, mits het bestaande woonhuis gehandhaafd blijft, hoeft geen rekening gehouden te worden met beschermde grondgebonden zoogdieren of vleermuizen. Voor ruimtelijke ingrepen bestaat een vrijstelling voor de (mogelijk) aanwezige grondgebonden zoogdieren (tabel 1 soort). Er zijn geen vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig in de te slopen opstallen of te verwijderen bomen. Gezien de grootte en de aard van het plangebied, is het als foerageergebied van weinig betekenis voor vleermuizen.
- Bij de uitvoering van het ruimtelijke plan hoeft geen rekening gehouden te worden met beschermde amfibieën. Voor ruimtelijke ingrepen bestaat een vrijstelling voor de mogelijk aanwezige amfibieën (tabel 1 soort).
- Er worden geen beschermde soorten reptielen, vissen, insecten of planten verwacht, waarvoor een vrijstelling vereist is (tabel 2 of 3 soorten).
- Ondanks dat voor de tabel 1 soorten bij de ruimtelijke ingreep een vrijstelling geldt, dient men rekening te houden met de zorgplicht, deze geldt altijd en voor alle planten en dieren, onafhankelijk van beschermingsstatus en/of ontheffing of vrijstelling is verleend.
- Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000 gebied of een ander gebied beschermd middels de Natuurbeschermingswet. Er wordt geen externe werking van de planologische wijziging op het Natura 2000 gebied te verwachten. De Natuurbeschermingswet 1998 staat de ruimtelijke ingreep niet in de weg.
- Het plangebied maakt geen onderdeel uit van de provinciale EHS. Een negatieve invloed van de voorgenomen bestemmingsplanwijziging op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van de EHS is uitgesloten. Het beschermingskader van de EHS staat de ruimtelijke ingreep niet in de weg.

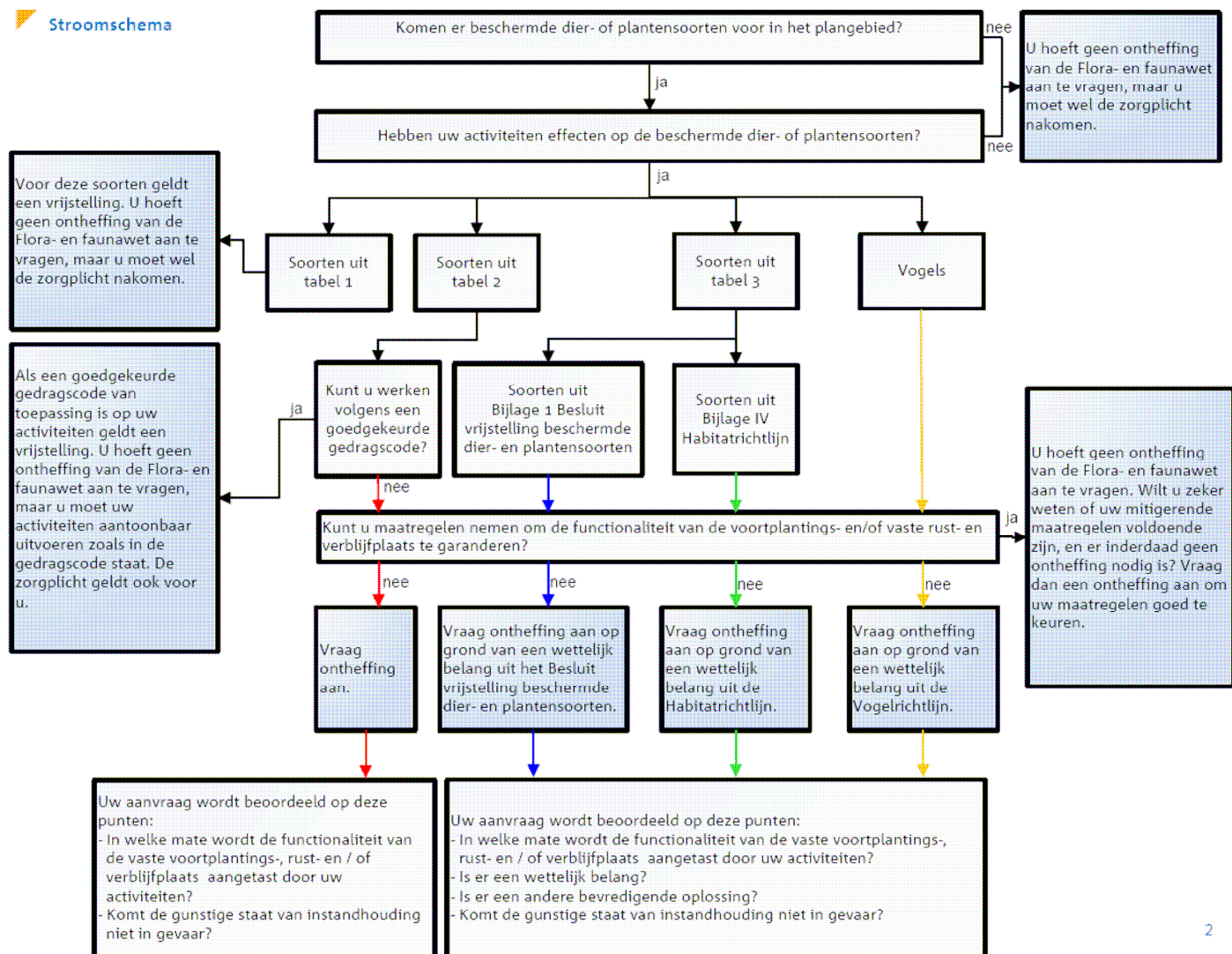
5.2. Aanbevelingen

- Landschappelijke inpassing van het nieuwe bouwblok is van belang. Dit biedt kansen voor soorten van kleinschalig agrarisch landschap. Naast knotwilgen of een elzensingel, valt te denken aan de aanplant van inheemse soorten voor een houtwal, zoals: meidoorn, sleedoorn, hondsroos welke periodiek afgezet worden.

6. LITERATUUR

- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk en J.B.M. Thissen, 1992. *Atlas van de Nederlandse Zoogdieren*. Uitgeverij KNNV, Utrecht.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON), 2009. *De Amfibieën en Reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Lange R., P. Twisk, A. van Winden en A. van Diepenbeek, 1994. *Zoogdieren van West-Europa*. KNNV-uitgeverij Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert en W. Bongers (red), 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Meijden. R. van, 1996. *Heukels' Flora van Nederland*. Wolters-Noordhoff, Groningen
- Ministerie van LNV, 2004. Besluit Rode Lijsten Flora en fauna.
- Ministerie van LNV, 2005. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Ministerie van LNV, Den Haag.
- Ministerie van LNV, 2005. Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998. Ministerie van LNV, Den Haag.
- Ministerie van LNV, 2008. Kaartmachine beschermde natuurgebieden: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx>.
- Ministeries van LNV, VROM en de Provincies 2007. Spelregels EHS: Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS.
- Natuurloket, 2008. <http://www.natuurloket.nl>
- Provincie Gelderland, 2006. Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse ecologische hoofdstructuur - Streekplanuitwerking. Vastgesteld door Provinciale Staten mei 2006.
- Provincie Gelderland, 2009. Herbegrenzing Ecologische Hoofdstructuur - Streekplanherziening. Vastgesteld door Provinciale Staten juli 2009.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. *Atlas van de Nederlandse Broedvogels: 1998 – 2000*. Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Website: <http://www.waarneming.nl>

BIJLAGE 1 TOETSINGSSCHEMA FLORA- EN FAUNAWET

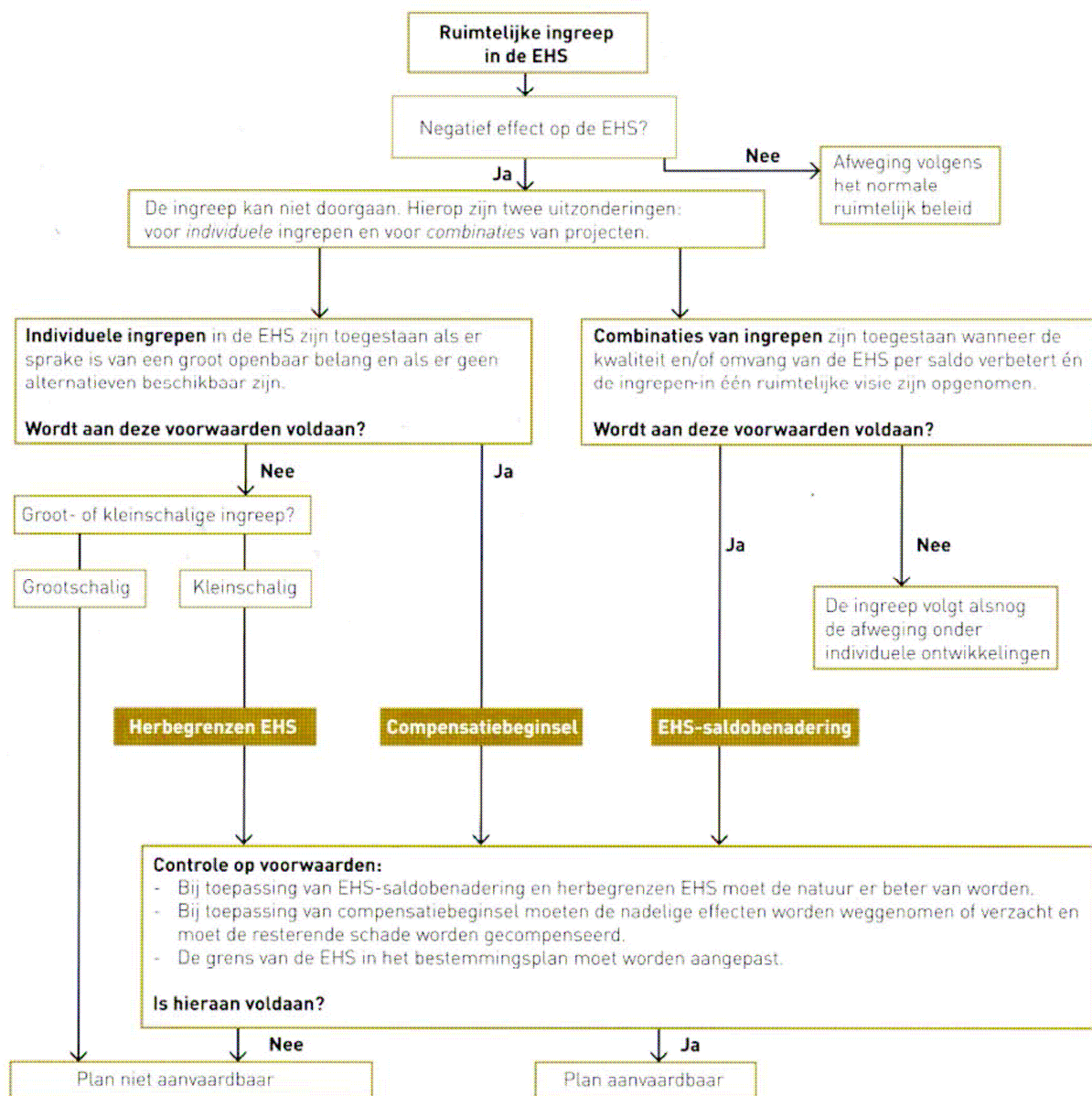

BIJLAGE 2 TOETSINGSSCHEMA NATUURBESCHERMINGSWET 1998

BIJLAGE 3 TOETSINGSSCHEMA ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR (EHS)**ONTWIKKELING WEL OF NIET MOGELIJK?**

In onderstaand schema is te zien of een bepaalde ruimtelijke ingreep binnen de EHS voor compensatie, saldobenadering of herbegrenzing in aanmerking komt.

BIJLAGE 4. RAPPORTAGE KILOMETERHOK (NATUURLOKET)Gegevens over soortgroepen voorhanden bij het Natuurloket (www.natuurloket.nl)**Rapportage voor kilometerhok X:168 / Y:465**

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten						goed	-	1991-2007
Mossen						slecht		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren	1	3		2		slecht	26-50%	1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels						niet		96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën						niet		1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						niet		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						niet		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

*** Legenda**

FF1 = Flora- en faunawet lijst 1 (vrijstelling)
 FF23 = Flora- en faunawet lijst 2 + 3 (streng beschermd)
 Hrl = Habitatrichtlijn (alleen bijlage 2 en 4)
 RL = Rode Lijst
 (#) = tevens meetnetgegevens verzameld.

Volledigheid onderzoek:
 Hiermee wordt aangegeven of op basis van de gebrachte bezoeken een volledig overzicht is te verwachten van de soorten van de betreffende soortgroep. Een [toelichting](#) op deze categorieën kunt u vinden onderaan deze rapportage.

Detail: Met dit percentage wordt aangegeven welk aandeel van alle van dit kilometerhok beschikbare gegevens van Rode-Lijstsoorten en wettelijk beschermde soorten op gedetailleerder niveau beschikbaar is.

Actualiteit: per groep is aangegeven uit welke periode de gegevens zijn opgenomen.

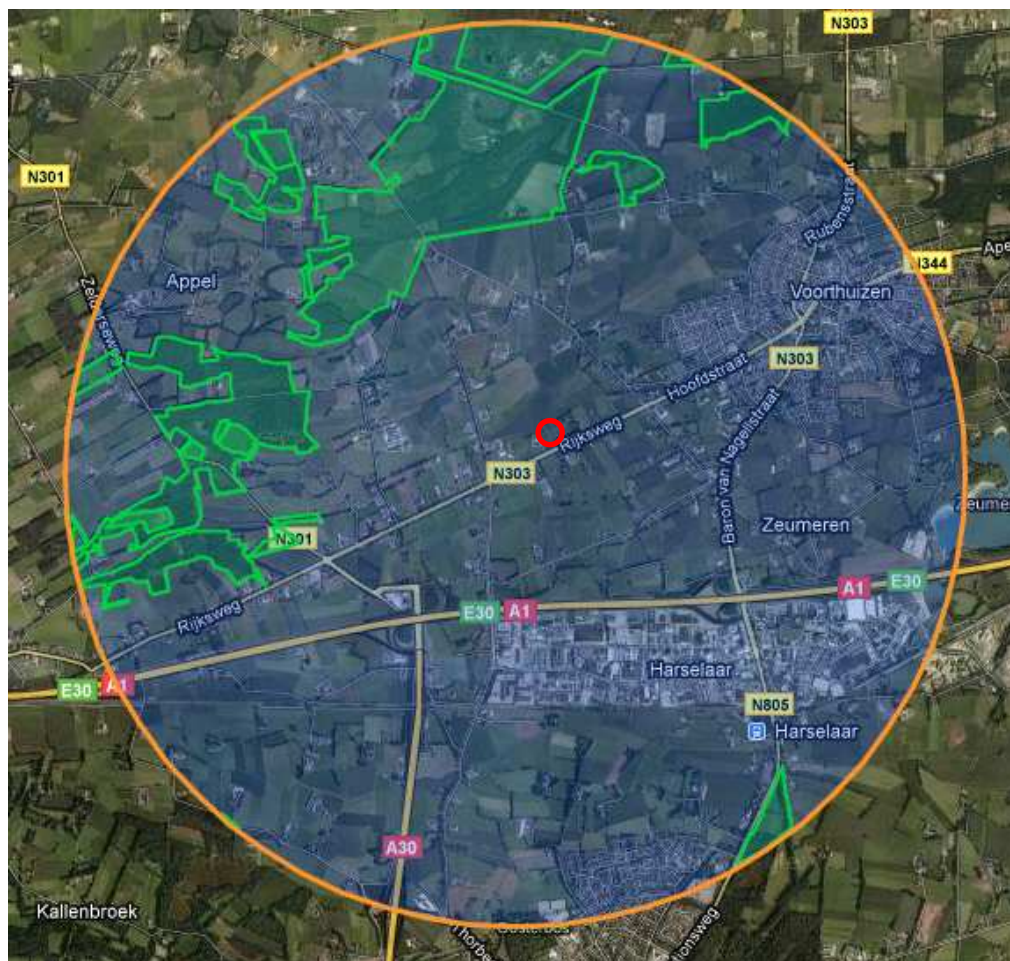
■ niet van toepassing

BIJLAGE 5. KAART LIGGING PLANLOCATIE IN RELATIE TOT NATURA 2000

Kaarten afkomstig van de gebieden database van het Ministerie van LNV

De gele lens geeft de ligging van de Natura 2000 gebieden weer. Geen Natura 2000 gebieden binnen een straal van 3 km.

De groene lens geeft de ligging van de EHS weer.

BIJLAGE 6. KAART LIGGING PLANLOCATIE IN RELATIE TOT EHS

Kaart afkomstig uit: Atlas Groen Gelderland – EHS Streekplanherziening vastgesteld door PS juli 2009.

